

SUBSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Pagant per any, una pesseta de rebuiss

EL POBLE CATALÀ

DIRECTOR-GERENT
PERE COROMINAS
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
INDEPENDENT
CARRER FORTUIT, NÚM. 2, TERB
TELÈFONS
Redacció, 733 - Imprempta, 2,200

ANY VIII NÚM. 2.324

BARCELONA, DIJOUS, 20 JULIOL DE 1911

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

Bàsculas-Caixaes
Pibernat pera Cabals
Avinyó, 8-10

Vichy Catalan

— BALNEARI DE PRIMER ORDE. — TEMPORADA DE PRIMER DE MAIG A 30 D'OCTUBRE —
Situat entre l'estació i el poble de Caldes de Malavella (Girona). Telèfon de la xarxa de Girona combinada amb la xarxa de Barcelona. Distància de Barcelona: En tren lleuger, 2 hores, 30 m.; en tren correu, 3 hores. Aigües minero-medicinals, termals de 60 graus, alcalines, bicarbonat-sodiques. Sense rival per a l'artritis, la diabetes, i les afeccions de l'estómac, fetge i melsa. — Grans comoditats i servei esmerat en totes les seves dependències.

Administració: Rambla de les Flors, 18, entressol. — Barcelona

A bonos

y coberts desde 2 pessetes. Pensió Francesa. Vergara, 5, principal.

Baguñà & Cornet
- Han sigut traslladats al Carrer de Mallorca, 192
Telèfon núm. 7,452 - - -
ENCARREGS:
Cardenal Casañas, n.º 4

LES OPOSICIONS A NOTARIES

El Reial Decret centralisador

Forta es la protesta que ha aixecat a Catalunya el real decret de Gracia i Justícia de 28 de juny de 1911, firmat pel alhora ministre don Antoni Barroso y Castiella, però més forta seria encara si el sentiment català estés més despert i conscient de lo que ho està avui.

Perquè l'acte del centralisme no ja contra nostre dret especial, aspecte importantíssim de la personalitat de Catalunya, sinó fins contra la nostra dignitat de catalans, ho pot ésser més franc, més brutal. Feia temps que no s'havia dictat pels governants unitaristes de l'Espanya una disposició tan omínica per a la nostra terra com el real decret del senyor Barroso. Y per a que no's digui que exagerem, vegis la disposició del real decret que copia textualment del darrer «Boletín Oficial del Ministerio de Gracia y Justicia»:

«Artículo noveno. Las oposiciones que hasta ahora venían verificándose en la capital de las Audiencias territoriales para proveer las Notarías que perteneciendo a su demarcación correspondían al turno de oposición directa y libre, se celebrarán en Madrid, acordándose cuando las necesidades del servicio lo exijan, a juicio de la Dirección general de los Registros y del Notariado, la cual hará la convocatoria para toda España publicando el Reglamento a que dichas oposiciones habrán de ajustarse, en la «Gaceta de Madrid».

«Lo dispuesto en el párrafo anterior será también aplicable a la provisión de las Notarías que a la publicación del presente real decreto se hallen vacantes».

No volem entrar ara a exposar tota la injustícia i tots els perjudicis que per a Catalunya importaria l'aplicació del real decret del senyor Barroso, si el senyor Canals s'entossosia en mantenir la disposició odiosa del seu anàntel. Personalitats competents diran en EL POBLE CATALÀ tota la gravetat que tanca el real decret del 28 de juny passat, que al descalentat una institució com la del Notariat, que com feia observar molt bé el senyor Verduguer y Calis al defensar en la Diputació Provincial la proposició de protesta per ell presentada, per ésser la que més íntimament conviu amb el poble sobre tot en les poblacions rurals, és la que actualment veu més pels prestis del nostre Dret, seria donar una altra fonda ferida an aquest, que constituïx realment un miracle de supervivència ja que tota font de renovació li ha sigut estroncada.

El real decret del senyor Barroso no té justificació possible. Bé es veu que tampoc se'n preocupà gaire, el ministre, de donar. Vegis les errones que dona en l'exposició de motius del real decret per establir la centralització de les oposicions a Notaries a Madrid:

«Asimismo, siendo de indudable conveniencia mantener el procedimiento de la oposición directa y libre para la entrada en el Notariado, en las Notarías de primera y segunda categoría, se estima oportuno centralizar este servicio en la capital de la nación, con lo cual, si no se obtiene mayor acierto é imparcialidad en las calificaciones, es práctica generalmente observada, sin protesta de nadie, en las otras carreras del Estado, y tiene la ventaja positiva de que disminuyen las molestias y gastos del cambio temporal de residencia de los opositores, que imposibilitan o reducen a no pocos de asistir a estos honrosos certámenes».

Convenients breument aquests motius que dona el ministre. Y remarquem de pas, que fins el verb odiós para nosotros, centralizar, hi es usat amb tota franquesa:

y, encara més, que un català ho vulgui ésser a Catalunya. Per això creiem que no sols fora ridícul i injust sinó també perjudicial an els seus interessos, obligar a un català a anar a Madrid a fer oposicions a una Notaria de Catalunya.

Però hi ha més: la tan retrata «questió del programa únic en les oposicions. És que nosaltres, catalans, podem acceptar aquest programa únic, en el qual, entre els seus passats de 350 punts que'l constituïen, no arriben a 25 els referents a Dret Romà, base substancial del nostre Dret Civil i de les institucions d'aquest no se'n parla més que com a incidències de la legislació mal anomenada comú?

Quina confiança podrien merèixer an el nostre poble, sobre tot an els nostres pagesos, aquests notaris castellans que vingessin sense saber la nostra parla ni el nostre Dret, que no s'entenyen tampoc en les Universitats espanyoles?

Per això entenem que són ben justificades les temences que l'altre dia parlant d'aquesta «questió» exposava l'estimad company Pous y Pagès y per això crec que tots els catalans hem de voquejar la derogació del funest real decret del senyor Barroso.

Què fa el Col·legi de Notaries de Catalunya? Què fa la nostra joventut universitària que no's posen al davant d'aquesta protesta, destinada a abrandar altra vegada el sagrat foc d'amor a la Patria catalana?

R. NOGUER Y COMET

La protesta de la joventut universitària

Heusquí el vibrant manifest que la Secció Universitària de la nostra Joventut acaba d'editar:

«La Secció Universitària de la Joventut de U. N. R., creient interposar els sentiments tot el nostre jovent universitari, aixeca en de tots els ben catalans y especialment de aquests moments en que la nostra patria sofreix altra vegada els absurdes actes d'un centralisme ineficaciable, la més solenne protesta amb motiu del recent real decret sobre les oposicions a notaries, que acaba de donar una gran ferida a les nostres institucions jurídiques, fent que d'aquesta manera robí el nostre poble una vegada més una gran com irreparable injustícia.

Sucessivament, com obint a una força irresistible, som objecte d'una serie de disposicions legals atentatòries a la nostra vida nacional, fent quasi del tot impossible que nostres relacions siguin regulades tal com correspon a un poble de millor sort.

Era ahir, que una altra disposició ministerial centralisava a Madrid les oposicions a les escoles públiques. Es avui, en que la ciència tendeix a ésser patrimoni de totes les intel·ligències, que encara està reservat a la Universitat Central el Doctorat en tots els estudis; lo mateix que les oposicions a càtedres, donant d'aquest mode un tant trist com lamentable espectacle davant del món, posant als ulls de la civilització moderna el cas veritablement patològic d'un Estat que anomenant-se modern i científic, practica una gressa centralització en l'orde purament científic.

Com si tot això no fos prou, fa pocs dies que'l Govern ens afluixava amb una nova prova d'amor dictant l'esmentat real decret manant que les oposicions a notaries tinguin també lloc a la privilegiada Vila y Cort. Disposició que de no revocarse immediatament, produirà una serie de conflictes, perturbant la normalitat de la nostra vida, precipitant la mort, ja de molt temps menassant, del nostre Dret.

Aquesta Secció, creient que tot quant deixa d'interessa, per la seva importància y significació, a tots els catalans i a tots els seus costums y defensors del seu Dret, els convoca a una reunió, el dia y local de la qual oportunament se farà públic en els diaris d'aquesta ciutat, amb el fi d'organitzar una intensa campanya per a obtenir la total y completa revocació de l'esmentat real decret.

Barcelona, 19 de juliol de 1911»

Petita rèplica

El senyor Llorens Pahissa ha publicat en «El Progreso» una llarga carta per respondre al solt que li dedicarem en la ressenya dels incidents ocorreguts a la sortida del miting. Amb curtes paraules ne tindrem prou per enllistir amb aquest senyor.

El seu principal argument es fer a saber que no fou el qui demanà clemència al bisbe, sinó companys seus periodistes que s'ho empenyeren pel seu compte. Una sola cosa convenia aclarir y d'aquesta se'n desidia. Sabia o no sabia el pas que anaven a donar els seus companys? D'això no'n diu res el senyor Pahissa. Y no diem res en contra, nosaltres podem suposar que n'estava perfectament enterat, sobre tot tenint en compte que dies abans del consell de guerra dirigí cartes particulars a periodistes de tots colors demanant que's fes campanya a favor seu. Si abans de saber la sentència ja feia això, que no seria després de coneguda? Y si sabia que's companys anaven a demanar clemència al bisbe era igual que la demanés ell en persona, cosa que no diu gaire per un aquil·lerat.

Això per una banda. Per l'altra hem de dir-li que la covardia no es cap crim. Mentre després no's calgui en el ridícul de sortir amb altre de mentis-critures. Si al senyor Pahissa li feia fàstic anar a la presó no hi tenim res que dir-li. Però que no surti ara parlant de posar-se a l'altura de les circumstàncies. A nosaltres ens es igual que's posi a l'altura de les circumstàncies o a la «del bellum» com diria qualque dels seus dignes companys d'«El Progreso».

Ah! Ens desdiciem d'una darrera advertència. Quan en aquesta casa algú ha tingut la desgracia de caure en la trampa de la Bel iniqua, no hem anat a demanar clemència a ningú y molt menys al bisbe, mal que no mengem capella per desdiciem com el senyor Pahissa. El que hem exigí nosaltres ha sigut reparació. Y no pels nostres preses solament, sinó per tots els que's trobaven en les mateixes circumstàncies. Y els nostres condemnats polítics han sortit de la presó quan n'han sortit ells després, per la porta gran d'una amnistia.

Tinguin present el senyor Pahissa y tinguin la companyia.

Clínica de Vias urinarias

12 y 2 y 6 a. P. Peñal, 40
Consulta económica, de 7 a 9. Jovellanos, n.º 9.

ECOS

UN eco de les passades turbulències... En Soriano, assegut en una taula de la acera de la «Maison Dorée», menja cabrots. «Això es deliciós», diu ell. Tot menjant se'n adona de que uns vuit o deu xicots lerrouxistes, pera espírio, s'han assegut en un dels pedrissos que delimiten la plassa de Catalunya. Pera estar millor, seuen a la manera moresca y en Soriano diu: «Ja tenim aquí als cabillons. Fixeu-vos, fixeu-vos; ara's trouen les babutxes.

Al cap de cinc minuts arriben els polissons. En Soriano, ho comenta:

«Senyors, ara arriben els labors.

Els polissons fan aixecar an aquells pobres xicots. En Soriano segueix rient, mirant més als cabrots sucients, que no pas a l'escena. A Valencia, quan succeïa alguna cosa semblant, en Soriano no's limitava a ésser espectador, y agafant uns terrassos de sucre o un grapat de céntims, els tirava an els minyons blasquistes que volien pertorbar el seu menjar.

Y tal vegada sigui així el secret de la nostra actitud envers els lerrouxistes, tractarlos sempre com a gent inferior, incapes de sentir la gran vergonya d'amor a defensar a l'homo, mentre l'enemic menja tranquil·lament, sense preocupar-se d'ells, uns cruscats deliciosos.

—

REBEM una postal. No diu més que «Salut. Y firma «Sunyer». Dibuxat pel gran pintor, un doble de cervess y a dintre, com un fetó, un petit alemany. La postal està datada a Munich.

Primer va pensar en Sunyer anàrsen a Granada, després a Nimes. Per fi marxà a

SPORTULA

París. Ara'l trobem a Munich. Com la majoria dels artistes catalans, en Sunyer té totes les inquietuds y totes les ambicions pels horitzons nous, pels homes y les coses desconegudes, per tot lo que té una vida o ofereix una sensació.

Són lo millor de Catalunya y lo més fort d'ella y lo més català. En Sunyer, a Munich, es moderníssim, y encara que no sab res de política, posarà en el bolletí de l'hotel, tranquil·lament, com aquell que afirma que es ros o que està casat: «Nacionalitat: Catalunya».

—

EL rei va donar 2,500 pessetes pera que servissin com a premi en la VI Exposició d'Art. Era un real present, però no ho semblava. El Jurat feu les calificaciones y acordà otorgar el premi del rei an en Rusiñol y a un altre pintor. Les 2,500 pessetes, repartides, quedaven reduïdes a dos premis de 1,250 pessetes.

En Rusiñol se va dirigir al Jurat preguntant-li si el premi era realment premi o si obligava a donar el quadro. El Jurat ha respost que efectivament, el premi no es honorífic tan sols, sinó que porta l'adquisició de la tela.

Ha trobat en Rusiñol que's senyors jurats volen comprar quadros molt barats, que el ven més car, y que ho sent molt, però tot y essent el premi del rei hi renuncia.

Lo etern... Un premi real de 2,500 pessetes y com si fossin masses se parteix en dos de 1,250, y com si la quantitat aquesta, continués essent faula, s'acorda, no que sigui el valor d'un premi, sinó el preu de una compra. Però en Rusiñol no ven en aquest preu. Per alguna cosa diem més amunt que's nostres artistes són lo més fort y lo millor.

Després del miting

Una «Interview», amb en Pau Iglesias. - Desmentint falsats. - El gran miting de Barcelona. - El socialisme europeu contra la guerra

Reproduïm de nostre confrare «El Mercantil Valenciano» la següent interview amb l'il·lustre diputat obrer Pau Iglesias:

«De regreso de su viaje a Barcelona y Castellón llegó ayer a esta ciudad el acaudalado del partido socialista Pablo Iglesias. Desembarcando en su autorizada opinión sobre asuntos de actualidad, y principalmente acerca del mitin celebrado el domingo en Barcelona por la Conjunción, nos entrevistamos con el diputado por Madrid, quien con la amabilidad que le caracteriza contestó a nuestras preguntas en la forma siguiente:

«—¿Sí, señor. Estoy satisfechísimo del acto que hemos realizado en Barcelona, porque será de gran trascendencia para la obra que realiza la Conjunción Republicana Socialista.

«—Digan lo que quieran los lerrouxistas, han sufrido un quebranto muy grande, moral y materialmente. Moralmente, porque la opinión sensata, incluso la parte sana de la masa lerrouxista, que simpatiza con las ideas socialistas, ha condenado duramente este atentado al derecho y libertad de reunión y los procedimientos antidemocráticos que pusieron en práctica. Y materialmente, porque su única fuerza residía en los alardes de majera y malonismo, y esto ha desaparecido desde el momento que no pudieron impedir el mitin, como se proponían, y además no salieron muy bien librados dentro y fuera del local.

«—¿Puedo afirmar que fue una buena jornada, un acto de valor positivo para la Conjunción y negativo para el lerrouxismo?.

«—Porque la provocación de éstos ha servido para unir y dar mayor fuerza y entusiasmo a los elementos conjuncionistas, que de hoy en adelante lucharán briosamente sin temor a nada ni a nadie. Y además porque con dos mitines como el del domingo quedará anulado.

«—¿A Lerroux personalmente le perjudicará mucho, porque necesariamente repercutirán los sucesos en el extranjero, y cuando preguntemos quiénes eran los perturbadores y se conteste que los amigos de Lerroux, exclamarán asombrados: «Y ese hombre es el que decía que iba a hacer la revolución en España?.

«—No, señor; no son represalias por lo que le ocurrió a Bilbao con los socialistas. Si eso fuera cierto, podrían haberlas tomado cuando dirí el mitin en el Bosque sobre el asunto de Posas.

«Además yo no he ido jamás a ninguna parte, ni menos a Barcelona, en actitud de reñidero como hizo Lerroux en Bilbao.

A él se le dijo que no fuera porque sería mal recibido, ya que estaba latente lo de los Altos Hornos. Sin embargo no hizo caso, contestando que iría por gritones.

«—¿Eso demuestra más la torpeza que han cometido. Fuimos enarbolando una bandera de interés nacional, como es la de protesta contra la guerra que no la quiere ningún ciudadano español.

Ellos mismos si se precian de republicanos debían ser los primeros en coadyuvar a esa obra patriótica.

No fuimos a realizar ningún acto político, ni menos a inmiscuirnos en sus cuestiones locales.

«—¿Las pocas informaciones que he leído desfiguraron los hechos completamente, y algunas son en extremo tendenciosas.

«—La verdad de lo ocurrido fue que unos cuantos lerrouxistas, no muchos, desfilaban por las localidades y asientos del teatro, ocupando también dos palcos.

«Al levantarse a hablar Corominas impe-

SPORTULA

L'estela de l'odi

Hi ha, ja fins entre's dinàstics, una qüestió Clerva. Alguns conservadors no poden consentir que la figura don Clerva es allunyí indefinidament del poder, y voldrien ara fer servir en Clerva de boc emissari de les col·lectives expiacions.

«Quí m'havia de dir que jo hagués de defensar un dia an en Clerva? Però la veritat es que l'intent d'aquells pobres senyors representa un xisme sense nom. Jo no he comprés mai el per què en Clerva ha d'encarnar quasi exclusivament l'odiositat de aquella època vergonyosa qui ens va valer l'impropietat de tota la civilització. «Es que, per exemple, se defia Clerva el ministre de la Guerra d'aquells dies? «Es que's defia Clerva el president del Consell de ministres? «Es que no hi ha una solidaritat en els acords de tot un govern? «Es que pot ésser honorat pels aquells ministres així de que un sol entre ells rebia la responsabilitat en els fets del gabinet enter? «Es que això no seria precisament una carta honorífica, un diploma de superioritat pera el ministre qui's revestís de tal personalitat representativa y excepcional?

Aquests dies, el senyor Maura, dirigint-se an el seu retir estival de Mallorca, no ha gosal passar per Barcelona. De primer, va dirse la gent: En Maura pren els banys a Fontana, y així li servirà d'excusa lleítima pera anar a Mallorca per via d'Alacant o de Valencia, sense necessitat d'anar a embarcar-se a Barcelona. — Però la mort del senyor Bergé Carranza, obligant an en Maura a anar a l'enterrament d'aquell íntim amic, va treure tota força an aquella excusa. La família del senyor Maura va embarcar-se a Barcelona. El senyor Maura, a través altra vegada la península quasi de nord a sur, va embarcar-se a Valencia... El vapor que sortí expressament de Palma pera anar a recollir-lo no va saber fins al darrer moment el punt ont havia de dirigir-se.

A Palma s'ignora l'hora d'arribada, y en Maura desembarcarà de bon matí, quan era impossible tota manifestació.

Y bé: ¿pot aspirar a ésser governant d'un país l'homo que no pot sense greu perill trobar-se a hora precisa a un punt determinat del territori? ¿Pot governar un país l'homo qui representa una intranquil·litat permanent de tota la població? Els qui governen tenen per fi procurar la pau y la felicitat dels ciutadans. ¿Pot ésser l'homo qui deixa per estela, en l'ombra, una serie de punys closos y menassadors? ¿Hem de sacrificar l'homo an el país, o el país a l'homo?

FOSFOR

Contra's puntals de la monarquia

MÉS PROTESTES

Els que suscriuen, tots federals del Districte V, alguns d'ells veterans ja, lluitadors durant mitg segle, ja legalment, ja amb la força de les armes, sempre conscients y conseqüents, protesten amb la més gran indignació y també amb el major desprec, dels actes vandàlics perpetrats en el teatre Circo Barcelonés diumenge passat pels sicaris y rufians, alimentats y nodrits amb els fons dels creptils, pels de la Societat en comandita Gonsal Ribas, condemnat a presni per set anys, pels de les al·liges barbes, pels de la cala, guix y ciment, pels autors de la ruina económica y del socorro de Barcelona, pels esclaus y servidors de la monarquia, per aquell mateix que amb ses mans brutes pretenia apropiarse de la Bandera Federal el dia 25 de novembre de 1906 en el teatre Comtal y que uns quants federals que avui suscribim aquesta protesta, li ensenyaren la manera de posarse la superbia a la butxaca, en un manifest publicat en la premsa del dia 4 de desembre del mateix any, pel Comité Federal d'aleshores, adicte al Consell Federal Nacional Espanyol.

Protestem també d'aquells altres elements que's protegen d'una manera per demés comprensible, com també així mateix de tots quants actes de barbarie s'intentin sense distinció de color polític ni de classes, a Sabat y República Federal.

Visca la Llibertat y la Monarquia.

Així la guerra!

Barcelona, 18 juliol de 1911.

Miquel Climent, Joan Blanch, Josep Mas, Enric Canadell, Josep Serra, Joan Soler, Onofre Gálvez, Joan Serrats, Jaume Climent, Francisco Pelis, Ramon Castells, Joan Maura, Jordi Soler, Joaquim Mas. (Segueixen les firmes.)

Senyor don Pere Corominas

«Benvolgut senyor: Heu honorat una vegada més vostra consciència patriòtica y política; heu donat proves eloqüents de la força de les vostres conviccions. L'energia y el despreci al perill s'han emmanillat en vos amb motiu de l'acte de salvatisme d'aquels cobards lerrús que jutjaren imposar-se a una magna reunió d'homes que protestaven abans ja an del vessament de sang humana a les terres marroquines.

La «charra» de l'orgue dels pinxos posà en boca vostra uns visques que han fàstic, y als desmemorats, desdiciem l'advertència d'EL POBLE CATALÀ de que no tingueren por de perdre res amb aquelles empretes.

